

До научното жури по конкурса за професор
по Административно право и административен процес,
обявен в ДВ, бр.59 на 03.08.2012

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Иван Русчев, професор по гражданско право, член на научното жури
за конкурса за професор по Административно право и административен процес
(право, 3.6. от Класификатора на обласите на висше образование
при професионални направления), обявен от СУ“Св.Климент Охридски“

Уважаеми господин Председател,
Уважаеми членове на научното жури,

Въз основа на закона и другите нормативни актове, уреждащи академичното развитие на преподавателите в ЮФ на СУ бях определен за член на журито за провеждане и за рецензент в конкурса за професор по Административно право и административен процес.

Познавам кандидата доц. д-р Цветан Сивков като изявен учен и преподавател в областта на административното право и процес. Приех да участвам като член на журито и да дам рецензия в конкурс за професор по матери, като на пръв поглед стои далече от сферата на научните ми интереси – гражданското и търговското право, като професионално предизвикателство. Основание за това ми дадоха множеството публикации, които имам по материята на административния договор, - няколко статии, студия и хабилитационния ми труд за доцент „Договорът за концесия“ от 1999 г. Тези публикации и интересът ми към тази гранична между частното и публичното право област, ме карат да се чувствам пионер в тази област. Независимо, че за доц. Сивков тези трудове са останали неизвестни (предвид вероятно пионерската възраст, на която той е бил по времето, когато те са били публикувани) те представляват принос в обхвата на публичноправния договор и административноправните съглашения. Проблемът в реценцията обаче не е доколко кандидатът е запознат с трудовете на рецензента си и как той ги е отчетел, а доколко самостоятелно, изхождайки от категориите на своята наука, е успял да стигне до обобщения, които да доказват качествата му да бъде избран за професор.

Запознавайки се, по повод рецензирането на конкурса, с творчеството на доц. Сивков с удовлетворение констатирах, че той е успял добре да съвмести и отчете спецификите на тези две, твърде отдалечени в миналото материи – тази на гражданското и на административното право. Въз основа на това считам, че моето присъствие в това жури е оправдано и професионално обосновано. Благодаря на колегите от катедрата „Административноправни науки“ и на ФС за техния избор.

Данните от биографията и професионалното развитие на доц. Сивков са известни и вече бяха предмет на обсъждане. Това, което считам за негово основно достойнство е фактът, че той е преминал през всички нива на професионалното развитие, характерно за всеки преподавател в ЮФ на СУ. Проява на скромност от негова страна е фактът, че той участва само с няколко работи в настоящия конкурс, при положение, че името му стои под повече от 40 публикации през годините, в това число и 10-тина след като е придобил званието „доцент“.

Още веднъж ще подчертая връзката между административното и гражданското право, която е видима в произведенията, с които доц. Сивков участва в конкурса. Те могат да бъдат разделени в две групи – трудове, посветени на проблеми на административното право, от една страна - устройството на територията и друга – съглашенията, които намериха своята уредба в АПК. И в двата случая става дума за материя, която обхваща и властнически волеизявления, и съгласуване на волите, което е характерно за частното право. Считаю, че това е модерен и преспективен начин за разглеждане на въпроси от правната теория.

На първо място ще представя в рецензията си произведенията, посветени на териториалното и селищното устройство. Преди всичко, обект на коментар е неговата здателство „Софи-Р“ през 2008. Доц. Сивков повече от 15 години води дисциплината Териториално и селищно устройствоСУ в Юридическия факултет на СУ и на ВТУ. Не са много хабилитираните преподаватели, които са се постарали на базата на лекционните си курсове да създадат и учебник. Това, което считам за ценно, е подходът на автора. Той излага основите на материята по достъпен и подреден начин, така че работата е подходяща и за студенти и за практикуващи юристи. На следващо място е представен коментар на основния закон в тази област – ЗУТ. Така теоретичните разработки на най-важните проблеми в тази област се съчетават с практически анализ на глави и отделни разпоредби на закона и съдебната практика към тях. Този подход е изключително ползотворен и следва да се препоръча като положителен пример при подготовката на учебници, особено когато става дума за т.н. малки и изборни дисциплини. Така студентите си изграждат представа не просто за материята, а за нейното логическо подреждане и систематично представяне. Достойнство на работата е желанието на автора да бъде в необходимата степен конкретен и в същото време да представи насоките за развитие на законодателството в тази важна материя. От гледната точка на гражданското право считам за интересни обясненията на някои разпоредби на ЗУТ, които показват стремежа на законодателя да изравни въздействието на публичноправното и частноправното регулиране. Това е представено от автора по един аналитичен и много убедителен начин. Новото тук е, че се отстъпва от характерното за административното право едностранно властническо регулиране и се отива към търсене на волята на другата страна, която е в подчинено, неравностойно положение. Това е тенденция в съвременното административно право и тя е представена по убедителен начин от автора.

Критиката ми към тази работа е това, че не е посочена и анализирана достатъчно по обем съдебна практика. Препоръчвам на автора, когато се върне към тази материя, да направи по-обстоятелствен преглед на дейността на съдилищата в тази област, особено на практиката на ВАС.

В материалите, които са представени за рецензиране по конкурса, е статията на доц.Сивков „Измененията в ЗУТ от края на 2010“, публикувана в новото списание „De jure“. Оценявам положително факта, че авторът систематично следи тази материя и наблюдава измененията в тази област. Този подход е похвален и заслужава уважение от страна на научната гилдия. В нея авторът изследва в динамика развитието на законодателството и най-вече измененията на ЗУТ, чрез които се задълбочава връзката между ЗУТ и АПК. Специалният закон – ЗУТ възприема почти без промени редица разрешения на АПК. По този начин, както правилно отбелязва авторът, се постига по-лесно и

безпроблемно прилагане на законодателството в тази област. Считам за необходимо да отележа добрия анализ на въвеждането на **правото на отзив** в ЗУТ, което ще облекчи работата на административните и на съдебните органи. Препоръка към автора е да продължава да следи тази материя и да прави анализ на предстоящите изменения.

За мен в професионален план е много интересна втората насока в творчеството на доц. Сивков, намерила отражение в представените за рецензиране трудове. Това е изследването на споразуменията, които са уредени в АПК. Тук в условията на изпълнителна дейност и на административно правосъдие авторът търси и, според мен, успешно открива възможността при установена неранопоставеност, да се съгласуват воите на отделните участници – онова, на което се основава стопанският оборот и частноправното му регулиране. Представянето на следващите произведения показва стремежа на автора да раработи и развива тази материя в дълбочина. Положително оценявам факта, че авторът е последователен в своята изследователска дейност и не „прескача“ от материя на материя.

Анализът на тази тематика следва да започне със статията „Споразумението пред съд според АПК“, излязла в списание „De jure“, кн.1, 2010. Тук авторът спира вниманието си на споразумението като нов институт на административното право, подлежащ на развитие при неговото прилагане, и достига до извода, че това развитие не може да бъде въвн и независимо от принципите, на които се основава регулирането по АПК. Това е първото по-съществено изследване на споразумението пред съд по АПК. На първо място и систематически правилно авторът разглежда самата възможност за сключване на споразумение пред съд при всяко положение на делото. Особено важен от практическа гледна точка е анализът на законовото понятие „при всяко положение на делото“. Критиката на автора е основателна. Изразените съмнения на автора заслужават внимание и следва да се подкрепят. Заслужава внимание и критиката на законовото разрешение, че пред съд се прилагат същите условия като в производствата пред административния орган.

Друга статия в тази област и представляваща особен интерес за мен е „Споразумението по чл.20 от АПК и административният договор“, публикувана в сп. Административно правосъдие, 2009, №3. В нея авторът прави добър анализ и представените съотношения са важни от теоретична и от пратическа гледна точка. Направено е и сравнение между договорите по частното и по публичното право, което може да се оцени като приносен момент в творчеството на доц. Сивков.

Студията „Споразумението по чл.20 от АПК“ на издателство „Сиби“ е едно сравнително цялостно изследване на тази материя и едно от първите върху АПК. Тя очевидно представлява следваща стъпка в задълбочаване на научните интереси на автора в тази област.

Тук върху 80 страници са представени редица въпроси, които са концентрирани върху юридически и практически проблеми на прилагането на този институт. Особено внимание заслужав анализът на формирането на волята на държавния орган при сключването на споразумение. Представено е предложение как може да изглежда решението на орана за сключване на споразумение.

На последно място предмет на рецензиране е монографичното изследване „Споразумението по АПК“, издателство Сиела, 2012 г. То

представлява е първото завършено монографично изследване в областта на административния процес след премането на АПК. В него се съдържат редица приноси, които заслужават внимание. Сред тях е анализът на философията на споразумението, формирането на волята на участниците в него, връзката между споразумението и договора за спогодба, между споразумението и административния договор.

Намирам за интересно предложението за разширяване на приложното поле, за специална уредба във всички възможни производства.

Важно от практическа гледна точка е предложението за въвеждане на стимули и механизъм за приканване на страните към сключване на споразумение.

Оценявам като правилна критиката на автора към понятието „обезсилване“. Считам, че това произведение може да се развие и като качество и като обем, доколкото тук е отдалено сравнително малко място на съдебната практика. Този недостатък е обясним, предвид ограничения обем на труда.

Считам, че тази работа има качествата на публикуван монографичен труд по смисъла на чл.29, ал.1, т.2 от ЗРАСРБ и тя представлява изпълнение на условието за участие в конкурс за професор по този закон и за неговото положително приключване с кандидат доц. Сивков.

Като имам предвид представените за рецензиране трудове и цялостното творчество на доц. Цветан Сивков убедено предлагам на журито да вземе положително решение по неговото участие в конкурса за професор по административно право и процес. Освен това доц. Сивков е учен и преподавател, доказал се в професионалната общност и ползващ се с добро име в нея.

За това изразявам положително отношение към молбата на доц. д-р Цветан Сивков да бъде избран за професор по административно право и административен процес в Юридическия факултет на СУ. Ще подкрепя с положителното си гласуване неговата кандидатура и призовавам и другите членове на журито да гласуват положително за това на доц. Сивков да бъде присъдена академичната длъжност „професор“ и такава да е предложението за избор, отправено до ФС на ЮФ по смисъла на чл.27а от закона.

05.11.2012г.

Подпис:

Проф. д-р Иван Русчев